

Protocol

Inzet arts-deskundigen vanuit de Polikliniek Mens en Arbeid - AMC.

Inleiding en wettelijke grondslag

In dit protocol wordt de procedure beschreven met betrekking tot:

- De aanvraag en de totstandkoming van een schriftelijk advies van een arts-deskundige bij medische keuringen zoals bedoeld in artikel 19 lid 1 van het Besluit Spoorwegpersoneel 2011;
- De rol van de Polikliniek Mens en Arbeid / Academisch Medisch Centrum te Amsterdam voor de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van arts-deskundigen;
- De aanstelling en/of de intrekking van een aanstelling van een arts-deskundige zoals bedoeld in artikel 1 van de Regeling Spoorwegpersoneel 2011.

In de Spoorwegwet wordt in de artikelen 49 en 50 geregeld dat personen, die een veiligheidsfunctie uitoefenen binnen het hoofdspoorverkeerssysteem, moeten voldoen aan bepaalde eisen; onder andere dienen zij te beschikken over een geldige verklaring van medische en psychologische geschiktheid. Nadere uitwerking hiervan heeft plaatsgevonden in het Besluit Spoorwegpersoneel 2011 en de Regeling Spoorwegpersoneel 2011. Op grond van artikel 10 lid 1 van het Besluit Spoorwegpersoneel dienen keuringen plaats te vinden volgens een reglement van de keurende arbodienst, dat door de Minister van Infrastructuur en Milieu (IenM) is goedgekeurd. Van de keurende arts wordt verwacht dat hij of zij de arts-deskundige raadpleegt wanneer de keurende arts twijfelt aan de geschiktheid van de keurling. De rol van de arts-deskundige is beschreven in de volgende artikelen van de Regeling Spoorwegpersoneel 2011:

Artikel 2

1. De eisen inzake de medische geschiktheid van personen die binnen het hoofdspoorwegverkeerssysteem de veiligheidsfunctie van machinist met volledige bevoegdheid, machinist met beperkte bevoegdheid of rangeerder uitoefenen, bedoeld in artikel 9, eerste en tweede lid, van het Besluit, zijn opgenomen in de bij deze regeling behorende bijlage 1.

2. De eisen inzake de medische geschiktheid van personen die binnen het hoofdspoorwegverkeerssysteem de veiligheidsfunctie van treindienstleider met volledige bevoegdheid uitoefenen, bedoeld in artikel 9, tweede lid, van het Besluit, zijn opgenomen in de bij deze regeling behorende bijlage 2.

3. De eisen inzake de medische geschiktheid van personen die binnen het hoofdspoorwegverkeerssysteem de veiligheidsfunctie van treindienstleider met minimale bevoegdheid uitoefenen, bedoeld in artikel 9, tweede lid, van het Besluit, zijn opgenomen in de bij deze regeling behorende bijlage 3.

Artikel 4

Indien de keurling in geringe mate niet aan één of meerdere ingevolge artikel 2 vastgestelde medische eisen voldoet, kan de keurling desondanks ten aanzien van de desbetreffende eis of eisen zonder voorwaarden of beperkingen worden goedgekeurd, indien: a. de keuringsarts vaststelt dat de keuringseis waaraan niet wordt voldaan voldoende wordt gecompenseerd; b. een veilige uitvoering van de functie hierdoor niet wordt belemmerd; en c. een arts-deskundige aan de keuringsarts schriftelijk heeft geadviseerd om de keurling ten aanzien van deze keuringseis goed te keuren.

*Belangrijk is dat het hier gaat om een **advies** van een arts-deskundige aan de keurende arts. De keurende arts blijft verantwoordelijk voor de uitkomst van de keuring.*

Inhoud van het schriftelijke advies

Het advies bevat tenminste de volgende gegevens

- Het medische gebied waarop het advies betrekking heeft.
- De naam van de arts-deskundige.
- De datum waarop het advies werd verstrekt aan de keurende arts.
- De veiligheidsfunctie/naam van de keuring waarop het advies betrekking heeft.
- Relevante medische gegevens van de keurling, en diens BSN, geboortedatum en geslacht.
- De mate waarin de keurling niet aan de vastgestelde medische eisen voldoet.
- De reden van twijfel bij de keurende arts.
- Het advies van de arts-deskundige ten aanzien van de geschiktheid voor de functie.
- De medische onderbouwing van het advies voor zover relevant voor de keurende arts.

Geldigheidsduur van het advies

De geldigheidsduur van het advies bedraagt drie maanden, tenzij anders in het schriftelijk advies wordt aangegeven.

Verschil van oordeel tussen keurend arts en arts-deskundige

Indien een keurende arts het niet eens is met het advies van de arts-deskundige, kan hij nogmaals om een advies vragen aan artsen die direct of zijdelings verbonden zijn aan de Polikliniek Mens en Arbeid (hierna: PMA). Dit instituut zal daartoe een medisch specialist, deskundig op het betreffende vakgebied en verbonden aan een academische medisch centrum, en een andere door de Minister van IenM aangewezen arts-deskundige, niet zijnde de adviseur in eerste aanleg, vragen om in gezamenlijk overleg een advies te formuleren ten aanzien van de medische geschiktheid.

De kosten die hiermee gepaard gaan komen voor rekening van de arbodienst waaraan de keurende arts is verbonden, tenzij uit de opgestelde rapportage van de 'second opinion' blijkt dat de arts-deskundige ernstig in gebrek is gebleven.

Aanvraag van een herkeuring

De werknemer kan in beroep gaan tegen een beslissing van de keurende arts, bij een door de minister aangewezen keuringsinstituut. Indien de keurling het niet eens is met de keuringsuitslag, kan hij verzoeken om een herkeuring. Indien een keurling herkeuring wil aanvragen naar aanleiding van een keuringsuitslag waarover door de keuringsarts geen advies is ingewonnen bij een arts-deskundige, doet de keuringsarts dit alsnog.

Werkwijze bij de totstandkoming van het advies

De werkwijze bij de totstandkoming van het advies aan een keurende arts wordt beschreven in bijlage 1 van dit protocol.

Borging van de kwaliteit van het advies

De arts-deskundige over wie in dit protocol wordt gesproken is verbonden aan de PMA van het Academische Medisch Centrum (hierna: AMC) te Amsterdam.

De PMA is door de Inspectie Leefomgeving en Transport erkend als Instituut voor de beschikbaarheid en de professionaliteit van arts-deskundigen, zoals bedoeld in artikel 1, Regeling Spoorwegpersoneel (2011).

De PMA is daarbij verantwoordelijk voor:

1. De aanstelling en/of de intrekking van een aanstelling van een arts-deskundige zoals bedoeld in artikel 1 van de Regeling Spoorwegpersoneel 2011.
2. De beschikbaarheid van arts-deskundigen, in tijd en in aantal.
3. De professionaliteit van de arts-deskundigen:
  - a) Initiële eisen ten aanzien van kennis en ervaring.
  - b) Intercollegiale consultatie en toetsing.
  - c) Bibliotheek en informatievoorziening.
  - d) Bij- en nascholing.
  - e) Spoordeskundigheid.

De PMA houdt zich hierbij aan de competentie-eisen zoals zijn opgesteld aangaande de werving, opleiding, het functioneren en de kwaliteitsborging van de arts-deskundigen en de procedure tot aanstelling en/of intrekking van de aanstelling van arts-deskundigen zoals beschreven in de bijlage 2 van dit protocol.

De Inspectie Leefomgeving en Transport/Rail en Wegvervoer zal op systeemniveau beoordelen of de PMA op de juiste wijze met deze regels omgaat.

Onafhankelijkheid

De arts-deskundige geeft een advies dat uitsluitend is gebaseerd op medisch inhoudelijke gronden. Om de schijn van belangenverstrengeling te vermijden is de arts-deskundige in dienst van de PMA.

Beschikbaarheid

Voor elk van de vijf medische terreinen, zoals door de Minister omschreven, zijn arts-deskundige beschikbaar (zie bijlage 2)

Het betreft de volgende gebieden:

- Oogheelkunde.
- Audiologie.
- Cardiologie, inclusief cerebrovasculaire aandoeningen.
- Endocrinologie, m.n. diabetes mellitus.
- Neurologie, medicijngebruik, overige.

Intercollegiale consultatie/toetsing

De arts-deskundigen participeren in de casusbesprekingen van de klinisch arbeids-geneeskundigen van de PMA, die minstens twee keer per jaar worden georganiseerd. Afhankelijk van de ontwikkelingen van de PMA, worden verdere ICC en ICT bijeenkomsten georganiseerd.

Bibliotheek en informatievoorziening

Aangezien de PMA onderdeel uitmaakt van het Academisch Medisch Centrum, Universiteit van Amsterdam, en de arts-deskundigen een aanstelling hebben bij het AMC, zijn de bibliotheek en de digitale informatievoorziening voor hen volledig toegankelijk.

Bij- en nascholing

Aan de hand van het persoonlijk ontwikkelplan dat tweejaarlijks wordt opgesteld naar aanleiding van het gesprek tussen de coördinator van de PMA en de arts-deskundige, wordt vastgesteld welke leeractiviteiten de arts-deskundige in de daarop volgende twee jaar gaat ondernemen.

Spoordeskundigheid

De arts-deskundige legt minimaal één keer per drie jaar een werk- en oriëntatiebezoek van minimaal één dag af, waarbij hij of zij zich op de hoogte stelt van alle ontwikkelingen binnen het hoofdspoorwegverkeerssysteem.

Een dergelijk werk- oriëntatiebezoek richt zich primair op de veiligheidsfuncties binnen het feitelijke vervoersproces, zoals machinist met beperkte en volledige bevoegdheid en/of treindienstleiders met volledige bevoegdheid.

Bezwaar- en klachtenprocedure

De PMA hanteert de klachtenprocedure zoals die ook binnen het AMC wordt gehanteerd.

Dossier en gegevens beheer

De bewaartermijn voor een aanvraag van een advies, en het advies zelf, is zes jaar.

Financiën

De kosten van het advies worden in rekening gebracht:

1. bij de Arbodienst waar de keurende arts werkzaam is
2. bij het bedrijf van een groep werknemers waarvoor een andere regeling is getroffen
3. bij het bedrijf waar vooraf een offerte traject heeft plaats gevonden.

Bijlage 1

Werkwijze bij totstandkoming advies

Inhoudelijke werkwijze

Aanvraag

De arts die keuringen verricht bij personen die vallen onder het Besluit Spoorwegpersoneel 2011, en die een advies wil inwinnen bij een arts-deskundige, kan hiertoe een schriftelijk verzoek indienen via een formulier op de (beveiligde) website van de Polikliniek Mens en Arbeid.

Om te komen tot een goed advies heeft de arts-deskundige de volgende gegevens nodig:

- Het medische gebied waarop het advies betrekking heeft.
- De naam van de keurende arts, en de naam van de arbodienst.
- De datum waarop het advies wordt gevraagd.
- De veiligheidsfunctie/naam van de keuring waarop het advies betrekking heeft.
- Relevante medische gegevens van de keurling, en diens BSN, geboortedatum en geslacht.
- De mate waarin de keurling niet aan de vastgestelde medische eisen voldoet.
- De reden van twijfel bij de keurende arts.
- De vraag aan de arts-deskundige.

Indien gegevens ontbreken, neemt de arts-deskundige contact op met de betreffende keurende arts om zo te komen tot een adviesaanvraag die alle benodigde gegevens omvat.

Consultproces

In eerste instantie is het aan de arts-deskundige zelf om te komen tot een advies. Zo nodig zoekt de arts-deskundige zelf informatie op om te komen tot een advies, conform de principes van Evidence Based Medicine.

Hiertoe kan hij gebruik maken van de hulpmiddelen die hem vanuit de PMA ter beschikking staan. Zo nodig kan hij advies inwinnen bij medisch specialisten, in de meeste gevallen werkzaam bij het AMC of het VU Medisch Centrum (Vumc) of bij andere deskundigen, al dan niet werkzaam bij de PMA.

Indien noodzakelijk, en in overleg met de keurende arts, onderzoekt de arts-deskundige de patiënt zelf. Ook kan hij onderzoek verrichten, daarbij gebruik makend van de faciliteiten van de PMA, het AMC of een ander ziekenhuis, of laboratorium, waarmee de PMA afspraken heeft gemaakt.

Kalibratie (meet)apparatuur

Onderzoeken die op de diverse afdelingen worden uitgevoerd voldoen aan de kwaliteitscriteria die door deze afdelingen zijn vastgesteld en worden bewaakt.

Opstellen en bespreken van het advies

Na onderzoek en eventuele consultatie, stelt de arts-deskundige een advies op.

Daarin worden in elk geval vermeld:

- Het advies ten aanzien van de medische geschiktheid voor de functie.
- De medische onderbouwing van het advies.
- De wijze waarop het advies tot stand is gekomen.

Dit advies wordt schriftelijk vastgelegd. Het advies wordt via de e-mail, dan wel schriftelijk verzonden naar de keurende arts.

Administratieve werkwijze

Aanvraag

De aanvraag komt binnen bij de PMA via het formulier op de website van de PMA (www.mensenarbeid.nl). Het secretariaat neemt het formulier in behandeling: het secretariaat maakt een kopie voor het dossier, en verder legt het secretariaat de gegevens vast die nodig zijn voor facturering en administratieve verantwoording. Het secretariaat stuurt het formulier door naar de betreffende arts-deskundige. Dit alles vindt plaats 24 tot 48 uur na ontvangst, uitgaande van werkdagen.

Consultproces en het uiteindelijke advies

De arts-deskundige legt het consultproces vast en meldt de start aan het secretariaat in verband met de vastgestelde maximale doorlooptijd. Op het moment dat de getekende offerte binnen is, start de doorlooptijd. Een aandachtspunt hierbij is dat pas gestart kan worden als alle documenten, in het bijzonder medische informatie, beschikbaar is. Als de informatie beschikbaar is volgt de uitnodiging voor nader onderzoek. De inhoud van dat nadere onderzoek verschilt per vraagstelling en per orgaansysteem. Soms kan de vraag makkelijk te beantwoorden zijn en is de doorlooptijd een aantal dagen of weken. Soms is het onderzoekstraject ingewikkelder en dient behandeling of revalidatie plaats te vinden.

Maximale doorlooptijden zijn omschreven op basis van de analyse van de onderzoekstrajecten per orgaansysteem van de afgelopen jaren. Deze zijn:

Oogheelkunde:	2 maanden
Endocrinologie (incl. diabetes mellitus):	2 maanden
Cardiologie:	6 maanden
Audiologie:	6 maanden
Neurologie:	2 maanden

Bij de langer durende trajecten zoals bij cardiologie en audiologie zal de PMA de verwachte lengte van het traject communiceren met zowel de betrokken cliënt als de verwijzende keurend bedrijfsarts.

Op aangeven van de arts-deskundige, regelt het secretariaat aanvullende afspraken (medisch specialist, zelf onderzoek doen).

Het uiteindelijke advies wordt door het secretariaat van de PMA verzonden naar de keurende arts. Een kopie wordt opgeslagen in het archief van de PMA.

Afhandeling

Alle adviesaanvragen, en alle adviezen worden zowel elektronisch als schriftelijk opgeslagen en zes jaar bewaard.

Er worden overzichten, niet tot een persoon herleidbaar, gemaakt van het aantal adviesaanvragen, en van andere relevante aspecten.

Zo nodig worden facturen verzonden ofwel naar de arbodienst waar de keurende arts werkzaam is, ofwel naar het bedrijf waar de keurling werkzaam is.

Bijlage 2

Competenties arts-deskundige

Aanstelling en/of de intrekking van een aanstelling arts-deskundige

Competenties

De competenties van een arts-deskundige zijn:

- Bedrijfsarts, als zodanig ingeschreven in het BIG register.
- Aantoonbare specifieke medische deskundigheid, ten aanzien van minstens één medisch specialisme, of orgaansysteem, welke relevant is voor de beoordeling van de medische geschiktheid.
- Heeft in de voorafgaande drie jaar werk- oriëntatiebezoeken afgelegd binnen het hoofdspoorwegverkeerssysteem met betrekking tot de veiligheidsfuncties machinist beperkte en volledige bevoegdheid (één dag per drie jaar) en heeft initieel een werkbezoek afgelegd bij treindienstleider volledige bevoegdheid (halve dag) en kan dit door middel van verslaglegging aantonen. Het secretariaat PMA bewaakt de afspraken en verslaglegging van de werk- oriëntatiebezoeken.
- Bij het geheel of gedeeltelijk ontbreken van één of meerdere van de hierboven genoemde competenties kan de Minister aanvullende scholing of supervisie eisen stellen.

Procedure bij aanstelling van een arts-deskundige

De artsen die als arts-deskundige optreden worden aangewezen door de Minister IenM. Het toezicht op een adequate invulling van de wettelijke eisen ten aanzien van keuringen ligt bij de Inspectie Leefomgeving en Transport/Rail en Wegvervoer. Om de continuïteit en de kwaliteit te waarborgen van de adviesfunctie, zijn de arts-deskundigen aangesteld bij de PMA.

In geval van uitbreiding of vervanging van de arts-deskundigen bij PMA is de aanstellingsprocedure als volgt:

- PMA start een wervingsprocedure om een arts aan te trekken die voldoet aan de beschreven competenties.
- De PMA meldt schriftelijk aan de Directeur van Inspectie Leefomgeving en Transport/Rail en Wegvervoer, dat zij voornemens is een nieuwe arts-deskundige aan te stellen; PMA geeft hierbij aan om welke arts het gaat en op welke manier deze arts voldoet aan de gestelde competenties.
- Wanneer de PMA 2 maanden na dagtekening van de schriftelijke melding geen reactie van de Directeur van Inspectie Leefomgeving en Transport/Rail en Wegvervoer heeft ontvangen, wordt de nieuwe arts beschouwd als een door de Minister van Infrastructuur en Milieu aangewezen arts, zoals bedoeld in artikel 1 van de Regeling Spoorwegpersoneel 2011.
- Wanneer de Inspectie Leefomgeving en Transport/Rail en Wegvervoer niet akkoord gaat met het voornoemen tot aanstelling van een arts-deskundige, pleegt de Inspectie overleg met de directie van de PMA.

Procedure bij intrekking van een aanstelling van een arts-deskundige

- Een arts aangesteld bij de PMA kan op eigen verzoek zijn aanstelling zoals bedoeld in artikel 1 van de Regeling Spoorwegpersoneel 2011 laten intrekken.
- Wanneer Inspectie Leefomgeving en Transport/Rail en Wegvervoer twijfelt over het functioneren van een arts-deskundige, pleegt zij overleg met de directie van de PMA.
- De PMA kan de aanstelling van een arts zoals bedoeld in artikel 1 van de Regeling Spoorwegpersoneel 2011 intrekken, wanneer de PMA van mening is, dat een arts-deskundige niet meer aan de gestelde competenties voldoet; de PMA stelt de Directeur van Inspectie Leefomgeving en Transport/Rail en Wegvervoer schriftelijk op de hoogte van de intrekking van een aanstelling.

Bijlage 2a

Lijst van arts-deskundigen PMA 2012:

Drs. E.S Alberga (neurologie)

Drs. J.G Bakker (audiologie)

Dr. T. Brand (neurologie)

Drs. J.L van Dijk (cardiologie)

Mw. Drs. C.G. Kant (endocrinologie)

Drs. J.M.A. Siebers (cardiologie)

Dr. B. Sorgdrager (audiologie en oogheelkunde)